

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1955

Vyhlásené: 08.04.1955

Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

12

Z á k o n

z 23. marca 1955

o štátnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej republiky na rok 1955

Národné zhromaždenie Československej republiky uznieslo sa na tomto zákone:

Prvá časť

Hlavné úlohy štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva na rok 1955

§ 1

Na zabezpečenie proporcionálneho rozvoja národného hospodárstva, na zabezpečenie ďalšieho rastu hmotnej a kultúrnej úrovne obyvateľstva a na upevnenie obranyschopnosti republiky určuje štátny plán rozvoja národného hospodárstva na rok 1955 tieto hlavné úlohy:

- a) urýchliť rozvoj poľnohospodárskej výroby, najmä zvýšením hektárových výnosov a užitočnosti hospodárskych zvierat;
- b) zvýšiť ťažbu uhlia a výrobu elektrickej energie a vykonať opatrenie na ďalšie rozšírenie palivovej, energetickej a rudnej základne;
- c) rozvíjať a ďalej zdokonaľovať strojárenskú výrobu s cieľom zvýšiť technickú úroveň priemyslu, poľnohospodárstva i ostatných odvetví národného hospodárstva, posilniť obranu krajiny a podstatne prispieť k rozvoju zahraničného obchodu;
- d) zvýšiť a skvalitniť výrobu tovaru širokej potreby a zlepšiť poskytovanie služieb obyvateľstvu;
- e) podstatne zvýšiť úroveň práce železničnej a automobilovej dopravy;
- f) upevňovať v celom národnom hospodárstve najprísnejší režim hospodárnosti, najmä podstatne znížiť vlastné náklady a zvýšiť produktivitu práce;
- g) ďalej prehĺbovať hospodársku spoluprácu so Sovietskym sväzom a s ľudovodemokratickými štátmi a rozširovať obchodné styky s ostatnými krajinami na základe zásady rovnoprávnosti a poskytovania vzájomných výhod.

Druhá časť

Rozvoj jednotlivých odvetví národného hospodárstva a rast hmotnej a kultúrnej úrovne obyvateľstva

§ 2

Rozvoj priemyslu

Hlavné smery v rozvoji priemyslovej výroby sa určujú takto:

(1) V odvetví palív a energetiky vzrastie ťažba uhlia o viac než 5 % a zvýšením výroby elektrickej energie o temer 10% sa zlepší zásobovanie priemyslu a domácností elektrickým prúdom. Plánovaná ťažba uhlia sa dosiahne najmä lepším využitím doterajších kapacít, ďalším

zvyšovaním mechanizácie baní a zvýšením rozsahu prípravných, otvárkových a skrývkových prác. Na zabezpečenie stálych pracovných síl sa bude i naďalej zvyšovať výstavba bytov pre baníkov. Rozsah geologickoprieskumných prác sa zvýši a sa zameria na zabezpečenie výstavby nových baní v budúcich rokoch. Plánované zvýšenie výroby elektrickej energie sa dosiahne predovšetkým zvýšením inštalovaného výkonu.

(2) V hutnom priemysle vzrastie výroba vo farebnej metalurgii, ktorej objem sa najmä v základných výrobkoch temer zdvojnásobí. Ťažba železnej rudy vzrastie temer o 15%. Najväčšia pozornosť sa bude venovať geologickému prieskumu rudnej základne i výstavbe zariadenia pre zušľachtovanie rúd. Zvýšenie ťažby rúd sa dosiahne ďalšou mechanizáciou baní. Zvýšenie výroby surového železa sa dosiahne lepším využitím kapacity vysokých pecí pri súčasnom zvyšovaní podielu domácich rúd vo vsádzke. Urobia sa opatrenia na zvýšenie výroby úzkoprofilového valcovaného materiálu.

(3) V chemickom priemysle sa zvýši výroba umelých hnojív o jednu tretinu a výroba umelých vlákien pre ľahký priemysel o viac než jednu tretinu. Výroba spotrebného tovaru v chemickom priemysle vzrastie o viac než jednu pätinu. Do prevádzky sa uvedú nové kapacity na výrobu kyseliny sírovej.

(4) V strojárenskej výrobe sa výroba poľnohospodárskych strojov a zariadení temer zdvojnásobí, výroba obrábacích strojov vzrastie o viac než jednu tretinu, výroba valcovacieho zariadenia o viac než polovicu a výroba osobných automobilov vzrastie viac než dvakrát. Veľmi podstatne sa zvýši výroba spotrebného tovaru, ako chladničiek, práčok, šijacích strojov, motocyklov, hliníkového nádobia a pod. Urobia sa opatrenia na zvýšenie akosti strojárenských výrobkov.

(5) V odvetví výroby stavebných hmôt vzrastie výroba základných druhov stavebných hmôt o viac než jednu štvrtinu. Zvýši sa tiež výroba panelov všetkých typov, čím sa umožní zrýchlenie stavebnej výroby. Zvýšenie výroby stavebných hmôt sa dosiahne najmä lepším využívaním vápeniek a zavádzaním celoročnej prevádzky v sezónnych tehelniciach.

(6) V drevárskom priemysle bude ťažba dreva na úrovni ťažby v roku 1954. Dosiahne sa úspora reziva, najmä tým, že normy spotreby ihličnatého reziva sa spevnia tak vo výrobe a v prevádzke, ako najmä tiež pri stavebnomontážnych prácach.

(7) V ľahkom priemysle sa ďalej zvýši výroba spotrebného tovaru, a to najmä hodvábných tkanín, tkanín vlnených a pleteného tovaru. Zvýši sa akosť a rozšíri sortiment textilných, kožerobných a sklárskych výrobkov. Zavedie sa výroba nových druhov textilných výrobkov a zlepši sa akosť tkanín a pletiarских výrobkov, najmä tiež ďalším zvýšením obsahu vlny.

(8) V potravinárskom priemysle sa zvýši výroba doterajších druhov výrobkov, zlepši sa ich kvalita a rozšíri sa ďalej ich sortiment. Tak sa zvýši výroba mliekárenských výrobkov o viac než 10 %, rybích výrobkov o 25 %; zavedie sa výroba nových druhov trvanlivého pečiva a zvýši sa výroba polohotových jedál.

(9) V miestnom priemysle a vo výrobných družstvách sa zvýši výroba a obohatí sortiment tovaru širokej potreby a podstatne vzrastie výroba stavebnín z miestnych zdrojov. Rozšíria sa a zlepšia opravárske a údržbárske služby obyvateľstvu.

Rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva

§ 3

(1) V rastlinnej výrobe sa zväčší výmera ornej pôdy o 120.000 hektárov. Hektárové výnosy hlavných zrnovín sa zvýšia o jednu pätinu, hlavných olejní o viac než 30 % a chmeľu temer o 10 %. Zvýšenie hektárových výnosov sa dosiahne najmä zvýšením dodávok hnojív, uplatnením

pokrokovej agrotechniky a dodržiavaním agrotechnických lehôt. Na zabezpečenie krmovínovej základne pre ďalší rozvoj živočíšnej výroby v budúcich rokoch sa zväčšia plochy krmných plodín a zvýši sa osev vysokovýnosných plodín, najmä plodín silážnych.

(2) V živočíšnej výrobe sa ďalej zvýši priemerná úžitkovosť hospodárskych zvierat. Na jej zabezpečenie sa rozšíri krmovinová základňa, zlepši hospodárenie s centrálnymi fondami krmív a zlepši krmná technika. Zvýši sa výroba jatočného hovädzieho dobytku a jatočných tržných ošípaných o viacej než 10 %, vzrastie počet odchovaných teliat a zvýši sa priemerná dojivosť kráv o 12 %.

(3) Celkový rozsah mechanizovaných poľnohospodárskych prác, najmä rozsah mechanizácie kultivačných a žatevných prác pri technických plodinách sa značne zvýši.

(4) Zvýši sa podstatne štátna investičná výstavba v poľnohospodárstve i úvery poskytované pre výstavbu jednotných roľníckych družstiev. Zvýši sa technická úroveň rastlinnej i živočíšnej výroby.

(5) Poľnohospodárstvo sa posilní pracovnými silami, najmä mladými pracovníkmi. Osobitná pozornosť sa bude venovať zabezpečeniu kvalifikovaných pracovných síl pre strojové a traktorové stanice. Vytvorí sa predpoklady pre upevňovanie a ďalší rozvoj jednotných roľníckych družstiev i pre zvyšovanie výroby jednotlivu hospodáriacich roľníkov. Na zabezpečenie týchto úloh sa prehĺbi pomoc národným výborom. Zvýši sa úloha štátnych majetkov, najmä pokiaľ ide o využívanie a uplatňovanie poznatkov poľnohospodárskej vedy, o šľachtiteľskú a plemenársku prácu i pokiaľ ide o zabezpečenie úloh v obrábaní neobrobenej poľnohospodárskej pôdy.

(6) Osobitná pozornosť sa bude venovať zvýšeniu poľnohospodárskej výroby v pohraničných okresoch. V pohraničí bude pokračovať dosídľovanie poľnohospodárskymi pracovníkmi, pričom pozornosť sa sústreďí na vybudovanie a dosídlenie predovšetkým tých okresov, v ktorých sú najlepšie podmienky pre dosiahnutie vysokej úrovne poľnohospodárskej výroby. Na splnenie tejto úlohy sa vykonajú potrebné adaptácie a podstatne sa zvýšia investičné prostriedky na poľnohospodársku výstavbu, ako i dodávky strojov a zariadenia.

§ 4

V lesníctve sa v roku 1955 oproti roku 1954 zväčší rozsah ošetrovania lesných kultúr o viacej než 12 %. Plocha semenami obsievaná v škôlkach sa zväčší o temer 10 %, čím sa umožní zvýšené zalesňovanie v budúcich rokoch.

§ 5

Doprava a spoje

(1) Množstvo prepravovaného tovaru v roku 1955 ďalej vzrastie. V železničnej doprave sa prepraví o 5,4 % tovaru viacej, pričom preprava na krátke vzdialenosti sa bude ďalej prevádzať z dopravy železničnej na dopravu cestnú. Zlepší sa delba prepravnej práce medzi jednotlivé odvetvia. Rozšíri sa okrsková preprava kusových zásielok, čím sa zlepšia služby obyvateľstvu.

(2) Plánované výkony železničnej dopravy sa dosiahnu podstatným skrátením času obehu vozňovej jednotky na 3,8 dňa a zvýšením priemernej váhy vlaku. Čas obehu vozňov sa zníži skrátením prestojov v technických staniciach a skrátením pobytu vozňov v staniciach a na vlečkách.

(3) Autobusová preprava osôb sa skvalitní rozšírením autobusového parku a znížením správkového stavu autobusov.

(4) Počet prepravovaných zpráv a zásielok ďalej vzrastie.

(5) Ďalej vzrastie počet staníc miestnych telefónnych sietí a bude sa uskutočňovať ďalšia telefonizácia vidieka.

(6) Na rozhlas po drôte sa zapoja ďalšie obce. Výstavbou televízneho vysielача v Ostrave sa dosiahne ďalší rozvoj televízneho vysielania.

§ 6

Investičná výstavba, generálne opravy a stavebnomontážne práce

(1) Na zabezpečenie plánovaného rozvoja národného hospodárstva sa v roku 1955 zvýšia investície, najmä do poľnohospodárstva, na rozvoj palivovej a surovinovej základne, na výstavbu bytov a na školstvo a kultúru. Podstatne sa zvýšia generálne opravy základných fondov.

(2) Investičná výstavba sa sústreďí a rozostavanosť zníži. V dôsledku toho sa v roku 1955 dokončí podstatne viacej stavieb než v roku 1954. Pritom sa počet rozpracovaných stavieb zníži najmä v priemysle, doprave a v spojoch.

(3) Výrobné možnosti sa zvýšia uvedením nových výrobných kapacít do prevádzky a rozšírením kapacít doterajších. Do prevádzky sa uvedú najmä ďalšie hrudkovacie pece, aglomeračné pásy a výrobné kyseliny sírovej, papieru a celulózy. Rozšíria sa kapacity kameňouhoľných a hnedouhoľných baní, elektrární a koksovni. Budú vystavené a otvorené nové všeobecno-vzdelávacie školy. Bytová výstavba sa ďalej zvýši; do užívania sa odovzdá najmenej o jednu tretinu obytnej plochy viac než v roku 1954.

(4) Zlepší sa zásobovanie stavieb materiálmi, strojmi a zariadeniami. Zlepší sa zabezpečovanie výstavby projektovou a rozpočtovou dokumentáciou.

(5) Stavebné podniky Ministerstva stavebníctva sa budú organizovať územne v súlade so zameraním investičnej výstavby a s rastúcim podielom bytovej a poľnohospodárskej výstavby.

(6) V stavebníctve sa zavedú v širokom meradle priemyslové metódy. Zemné, skalné a betonárske práce sa budú ďalej mechanizovať. V bytovej výstavbe sa podstatne zvýši používanie prúdovej metódy.

§ 7

Technický rozvoj

(1) Technický rozvoj sa zameria na vývoj a osvojenie výroby nových strojov a zariadení pre zvýšenie úrovne techniky jednotlivých odvetví národného hospodárstva, najmä baní, technicky zaostávajúcich odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a stavebníctva.

(2) Vedeckovýskumné úlohy budú zamerané predovšetkým na zvýšené využitie domácej surovinovej základne, ďalší vývoj mechanizácie priemyslu, poľnohospodárstva a stavebníctva, na osvojenie výroby nových druhov chemických výrobkov a liečiv.

§ 8

Rast hmotnej a kultúrnej úrovne obyvateľstva

(1) Rast národného dôchodku sa bude v roku 1955 zabezpečovať zvýšením produktivity práce, ako i podstatným znížením vlastných nákladov v priemysle a v ostatných odvetviach národného hospodárstva. Osobná spotreba ďalej vzrastie.

(2) Počet pracovníkov v národnom hospodárstve sa zvýši, a to najmä zaradením dorastu a absolventov škôl do práce a vytvorením ďalších pracovných príležitostí pre ženy z domácnosti a pre osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou.

(3) Rast produktivity práce sa dosiahne najmä zavádzaním a intenzívnejším využívaním novej techniky a drobnou mechanizáciou. V odbore miezd sa bude dôsledne uplatňovať socialistická zásada odmeňovania podľa práce a zásada hmotného zainteresovania pracujúcich na množstve a akosti vykonaných prác, na zhospodárnení výroby a na miere zodpovednosti; prísne sa bude dbať na dodržiavanie mzdovej disciplíny a zabráňovať neodôvodnenému prekračovaniu mzdových fondov.

(4) V súlade s rastom výroby a produktivity práce ďalej vzrastú príjmy obyvateľstva a zvýši sa maloobchodný obrat.

(5) Zvýšená kúpna schopnosť obyvateľstva bude uspokojovaná väčšími dodávkami priemyslového a potravinárskeho tovaru a to tovaru kvalitnejšieho a bohatšieho sortimentu. Podstatne sa zvýšia dodávky textilných výrobkov všetkých druhov, najmä pletenej a osobnej bielizne. Tiež strojárenské výrobky sa dodajú podstatne viac: práčky o viac než 50 percent, chladničky o viac než 170 % a motocykle dvojnásobne. Dodávky stavebnín na vnútorný trh sa zvýšia o viac než jednu tretinu. Ďalej sa zvýšia dodávky mäsa, mäsných výrobkov, rybných výrobkov a hydiny. Dodávky ovocia sa zvýšia o viac než 30 %, ryže o viac než 30 % a rýb o viac než 40 %.

(6) Na zabezpečenie lepších služieb obchodu obyvateľstvu sa zvýši počet predajní, najmä predajní priemyslového tovaru na dedine. Ďalej sa doplní automobilový park pre rozvoz tovaru.

(7) Zvýši sa počet lôžok v zdravotníckych zariadeniach, z toho v pôrodniciach a nemocniciach o 2,2 %. Počet lekárskeho miest sa zvýši o 6,5 % a počet miest v jasliach o 3,3 %. Zlepší sa liečebná, preventívna a hygienicko-epidemiologická starostlivosť.

(8) Podstatne sa zvýši výstavba všeobecno-vzdelávacích škôl a rozšíri sa sieť materských škôl v oblastiach, kde vzrastie zamestnanosť žien.

(9) Sieť kultúrno-osvetových zariadení bude lepšie využívaná. Zvýši sa počet filmových predstavení a zlepší sa činnosť všetkých inštitúcií, ktoré poskytujú kultúrne služby obyvateľstvu.

§ 9

Materiálno-technické zásobovanie

(1) Hospodárnosť spotreby surovín, materiálov, paliva a elektrickej energie sa zvýši tým, že podniky a závody budú

- a) preverovať a ďalej spevňovať normy spotreby na základe najnovšej technológie a techniky,
- b) rozširovať normovanie spotreby surovín, materiálov, paliva a elektrickej energie na tie úseky výroby, pre ktoré neboli doteraz spotrebné normy určené,
- c) dôsledne používať preverené a spevnené normy spotreby pri riadení materiálno-technického zásobovania výroby,
- d) zabezpečovať zúžitkovanie odpadového materiálu, a to najmä v miestnom hospodárstve.

(2) Hospodárnosť skladovania surovín, materiálov a hotových výrobkov sa zvýši tým, že podniky a závody budú dodržiavať určené normy zásob, ďalej znižovať nadnormatívne zásoby a zabráňovať vzniku nových nadnormatívnych zásob.

§ 10**Rozvoj zahraničného obchodu**

Rozvojom zahraničného obchodu sa zabezpečia dovozy potrebné pre rast výroby a pre ďalší vzostup životnej úrovne obyvateľstva; vzrastie najmä dovoz potravín a dovoz základných textilných surovín.

Tretia časť**Určenie, vykonávanie a kontrola plnenia štátneho plánu****§ 11**

V rámci úloh určených zákonom určí štátny plán rozvoja národného hospodárstva vláda.

§ 12

Ústredné orgány štátnej správy a národné výbory sú povinné zabezpečiť rozpísanie všetkých úloh štátneho plánu na pracoviská, zabezpečovať rovnomerné plnenie plánu, vykonávať jeho pravidelnú kontrolu a včas robiť opatrenia na zabránenie vzniku porúch a disproporcií.

Štvrtá časť**Vykonávacie predpisy****§ 13**

(1) Ak nastane podstatná zmena v predpokladoch, za ktorých sa štátny plán zostavil, alebo ak si to vyžadujú iné závažné dôvody, môže vláda nanovo upraviť úlohy určené zákonom o štátnom pláne rozvoja národného hospodárstva.

(2) Vláda je povinná predložiť opatrenie podľa odseku 1 do 1 mesiaca Národnému zhromaždeniu. Ak ho odoprie Národné zhromaždenie schváliť, stráca opatrenie platnosť tridsiatym dňom odo dňa uznesenia, ak neurčí Národné zhromaždenie inú lehotu.

§ 14

(1) Vláda môže nariadením vydávať predpisy na vykonanie tohto zákona. Takéto nariadenia môžu zveriť bližšiu úpravu všeobecným právnym predpisom ministerstiev, národných výborov, ako aj iným orgánom.

(2) Jednotliví ministri môžu v odbore svojej pôsobnosti vydávať predpisy na vykonanie úloh, ktoré im ukladá štátny plán.

(3) Hospodárske opatrenia všeobecnej povahy, ktoré môžu ústredné orgány štátnej správy robiť podľa iných zákonných splnomocnení, možno robiť len so súhlasom predsedu vlády, ak sa dotýkajú vykonávania štátneho plánu.

§ 15

(1) Vláda sa splnomocňuje, aby nariadeniami robila i také opatrenia, potrebné na splnenie úloh štátneho plánu, na ktoré by inak bol potrebný zákon; takéto nariadenie vyžaduje pre svoju platnosť podpis prezidenta republiky.

(2) Splnomocnenie podľa odseku 1 sa nevzťahuje:

a) na úpravu ústavných pomerov,

- b) na schvaľovanie štátneho rozpočtu,
- c) na úpravu daní, poplatkov a iných verejných dávok v odbore štátnej finančnej správy a ciel,
- d) na úpravu menových vecí.

(3) Vláda je povinná nariadenie vydané podľa odseku 1 predložiť do jedného mesiaca odo dňa jeho vyhlásenia Národnému zhromaždeniu. Ak ho odoprie Národné zhromaždenie schváliť, stráca nariadenie platnosť tridsiatym dňom odo dňa uznesenia, ak neurčí Národné zhromaždenie inú lehotu. Predseda vlády vyhlási potom bezodkladne v Zbierke zákonov, že nariadenie stratilo platnosť a od kedy.

Piata časť **Všeobecné a záverečné ustanovenia**

§ 16

Štátny úrad plánovací upravuje záväznými smernicami postup plánovacích prác, ich rozsah a spôsob ich vykonávania.

§ 17

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Gen. arm. dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Dr. Škoda v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krošnár v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Štoll v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Dr. Bartuška v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

